

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав

Цей Закон визначає правові та організаційні засади колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав в Україні.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

добровільне колективне управління - колективне управління, що здійснюється організаціями колективного управління, зареєстрованими у встановленому цим Законом порядку, виключно щодо об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, включених до каталогу відповідної організації колективного управління;

договір про партнерство - письмовий (електронний) договір, що укладається акредитованою організацією колективного управління, яка здійснює обов'язкове колективне управління, з іншою акредитованою організацією колективного управління, яка здійснює розширене колективне управління, у відповідній сфері про виплату належної частки доходу від прав відповідній категорії правовласників;

договір про представництво прав - письмовий (електронний) договір між організаціями колективного управління, у тому числі з аналогічними іноземними організаціями, яким одна організація уповноважує іншу організацію здійснювати управління правами на відповідні об'єкти авторського права і (або) суміжних прав;

дохід від прав - грошові кошти, отримані організацією колективного управління від користувачів або інших організацій колективного управління як винагорода за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав чи як відрахування на користь правовласників;

електронна система адміністрування - інформаційно-телекомунікаційна система, що зв'язує за допомогою мережі Інтернет організацію колективного управління з правовласниками й користувачами та забезпечує автоматизоване ведення обліку об'єктів майнових прав, включаючи їх декларування правовласниками, обліку надходжень, розподілу та виплати доходів від прав організацією колективного управління;

збір за управління - грошові кошти, утримані, зараховані або вираховані організацією колективного управління з суми доходу від прав або будь-якого іншого не забороненого законом доходу для покриття витрат на забезпечення діяльності організації колективного управління, передбаченої цим Законом;

каталог організації колективного управління - сукупність об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, майновими правами на які управляє організація;

колективне управління - діяльність зі збору, розподілу та виплати правовласникам доходу від прав, що здійснюється в інтересах більше ніж одного правовласника на умовах та з дотриманням принципів, передбачених цим Законом;

користувач - будь-яка юридична особа, фізична особа, фізична особа - підприємець, яка вчиняє дії, що відповідно до Закону України "Про авторське право і суміжні права" вимагають отримання згоди від суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, або яка іншим чином повинна виплатити винагороду чи відрахування правовласникам;

незапитані кошти - частина доходу від прав, не розподілена і (або) не виплачена у встановлений цим Законом строк внаслідок неможливості ідентифікації відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та (або) правовласника щодо таких об'єктів чи об'єктивної неможливості виявити місцезнаходження ідентифікованого правовласника та виплатити йому кошти;

обов'язкове колективне управління - колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав незалежно від їх наявності в каталозі організації колективного управління, що здійснюється акредитованими Установою організаціями у визначених цим Законом сферах;

організація колективного управління - громадське об'єднання зі статусом юридичної особи, зареєстроване в Установі, що не має на меті отримання прибутку, засноване виключно правовласниками, діяльність якого спрямована на колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав;

правовласник - суб'єкт авторського права або суміжного права чи інша особа, крім організації колективного управління, яка на підставі договору з суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав чи згідно із законом має право на отримання частки доходу від прав;

розширене колективне управління - колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав незалежно від їх наявності в каталозі організації колективного управління (крім випадків, коли відповідні права вилучені правовласником з колективного управління в порядку, встановленому цим Законом), у визначених цим Законом сферах, що здійснюється акредитованими Установою організаціями у визначених цим Законом сферах;

Установа - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності;

член організації колективного управління - правовласник або об'єднання (асоціація) правовласників, інша організація колективного управління, які відповідно до законодавства та статуту організації колективного управління набули статус члена організації колективного управління.

Інші терміни вживаються в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про авторське право і суміжні права".

Стаття 2. Законодавство України про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав

1. Законодавство у сфері колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав складається з Конституції України, Цивільного кодексу України, цього Закону та інших законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, що регулюють відносини у цій сфері.

Стаття 3. Застосування правил міжнародного договору

1. Якщо чинним міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у цьому Законі, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Повноваження Установи

1. Установа забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони авторського права і суміжних прав шляхом здійснення державного нагляду за діяльністю організацій колективного управління та виконання таких функцій:

- 1) забезпечення реєстрації та акредитації організацій колективного управління, ведення Реєстру організацій колективного управління;
- 2) забезпечення дотримання організаціями колективного управління вимог цього Закону;
- 3) застосування до організацій колективного управління санкцій у порядку, визначеному цим Законом;
- 4) отримання від органів державної влади інформації, документів і матеріалів, необхідних для здійснення колективного управління;
- 5) надання методичної допомоги організаціям колективного управління та профільним асоціаціям і об'єднанням користувачів;
- 6) аналіз дотримання вимог законодавства у сфері колективного управління, моніторинг діяльності акредитованих організацій колективного управління та оприлюднення відповідної інформації на офіційному веб-сайті Установи;
- 7) забезпечення функціонування електронної системи реєстрації та обліку у сфері авторського права і суміжних прав.

2. Установа затверджує:

- 1) форму заяви про акредитацію та реєстрацію організації колективного управління;
- 2) форму щорічного звіту про діяльність організації колективного управління;
- 3) форму заяви про внесення змін до Реєстру організацій колективного управління;
- 4) форму звіту телерадіоорганізацій про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав в ефірі телерадіоорганізації;
- 5) порядок функціонування електронної системи реєстрації та обліку у сфері авторського права і суміжних прав та авторизації електронних майданчиків.

Розділ II

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ СУБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І (АБО) СУМІЖНИХ ПРАВ

Стаття 5. Основні засади колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав

1. Колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав здійснюють організації колективного управління, зареєстровані Установою у встановленому цим Законом порядку.

Організація колективного управління є неприбутковою організацією, утворюється в організаційно-правовій формі громадського об'єднання (громадська організація або громадська спілка) зі статусом юридичної особи, єдиним видом діяльності якої є виконання завдань і функцій, визначених статтею 12 цього Закону.

Засновниками організації колективного управління можуть бути виключно правовласники.

Засновниками і членами організації колективного управління можуть бути фізичні особи - громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи приватного права.

Не допускаються обмеження чи привілеї для організацій колективного управління залежно від виду, громадянства, майнового стану чи професійної належності засновників або членів таких організацій.

2. Принципами діяльності організацій колективного управління є:

1) неухильне дотримання інтересів правовласників - організації колективного управління зобов'язані діяти найкращим чином в інтересах правовласників, ефективно збирати, розподіляти і виплачувати дохід від прав, не покладати на правовласників жодних зобов'язань, які не є об'єктивно необхідними для захисту їхніх прав та інтересів і для ефективного управління їхніми майновими правами;

2) рівність - не допускається встановлення привілеїв для окремих категорій правовласників залежно від їх виду (юридичні чи фізичні особи), членства в організації колективного управління, участі чи неучасті в управлінні такою організацією, громадянства, резидентства тощо;

3) прозорість - організації колективного управління забезпечують вільний доступ правовласників, користувачів і громадськості до інформації про свою діяльність, визначену цим Законом;

4) підзвітність - організації колективного управління звітують перед вітчизняними і (або) іноземними правовласниками про свою діяльність у порядку, встановленому цим Законом;

5) ефективне управління - організації колективного управління забезпечують збирання, розподіл та виплату доходу від прав правовласникам у найбільш швидкий, ефективний і точний спосіб та лише з обґрунтованими витратами.

Витрати організацій колективного управління на придбання товарів, робіт і послуг відповідають критерію ефективності управління, якщо вони здійснюються з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

3. Правовласники як суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав мають право доручати управління своїми майновими правами організаціям колективного управління.

Правовласники мають право вільно обирати організацію колективного управління, яка буде управляти їхніми майновими правами, визначати, які саме майнові права і на які об'єкти авторського права і (або) суміжних прав передавати в управління, з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Крім випадків, коли організація колективного управління має об'єктивно обґрунтовані причини відмовити в управлінні, вона зобов'язана управляти майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, за умови що таке управління належить до сфери її діяльності.

4. Правовідносини між організаціями колективного управління та правовласниками виникають та здійснюються на підставі договору про управління майновими правами на колективній основі, що укладається в письмовій (електронній) формі із зазначенням конкретних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, права на які передаються в управління, та конкретних способів використання таких об'єктів, або на підставі закону.

5. Правовласники, у тому числі ті, які уклали договір про управління майновими правами на колективній основі з організацією колективного управління, мають право на свій розсуд надавати дозвіл на некомерційне використання належних їм об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

6. Правовласники мають право вилучати свої майнові права з управління організації колективного управління, крім випадків, передбачених цим Законом.

7. Колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав здійснюється у виді добровільного, розширеного та обов'язкового колективного управління.

8. Організації колективного управління мають право управляти на території України майновими правами іноземних правовласників на загальних підставах, визначених частиною четвертою статті 5 цього Закону, або на основі договорів з юридичними особами, які здійснюють колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав в інших державах (далі - аналогічні іноземні організації), у тому числі договору про представництво прав.

Організації колективного управління можуть доручати управління на колективній основі майновими правами українських правовласників за кордоном на основі договорів з аналогічними іноземними організаціями, у тому числі про представництво прав.

Організації колективного управління можуть об'єднуватися на договірних засадах для реалізації спільних завдань та укладати між собою договори про партнерство та договори про представництво прав. Функції з розширеного та обов'язкового колективного управління не можуть бути передані на підставі договору про партнерство чи договору про представництво прав.

У разі якщо функції акредитованої організації колективного управління передбачають укладення договорів про партнерство і (або) договорів про представництво прав, відповідна організація не має права відмовляти іншим організаціям колективного управління, у тому числі аналогічним іноземним організаціям, в укладенні зазначених договорів.

У процесі колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав не допускається дискримінація правовласників, майнові права яких передані організації колективного управління на підставі договору про представництво прав, зокрема в частині встановлення тарифів, утримання збору за управління, умов збирання, розподілу та виплати доходу від прав.

Зміст договорів, що укладаються організацією колективного управління з іншими організаціями колективного управління, у тому числі аналогічними іноземними організаціями, не повинен суперечити вимогам, встановленим законами України про захист економічної конкуренції.

9. Організації колективного управління здійснюють повноваження щодо колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав від свого імені в інтересах правовласників.

10. Організації колективного управління не мають права:

- 1) використовувати в будь-який спосіб об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, майнові права щодо яких передані їм для управління на колективній основі;
- 2) доручати здійснення обов'язкового чи розширеного колективного управління на території України іншим організаціям колективного управління або третім особам;
- 3) бути засновником або учасником суб'єктів підприємницької діяльності.

11. Організація колективного управління зобов'язана повідомити правовласника про умови членства в організації колективного управління та розмір збору за управління до початку співпраці з ним, крім випадків здійснення колективного управління у сферах, передбачених частинами п'ятою та шостою статті 12 цього Закону.

12. Організація колективного управління не має права безпідставно відмовляти правовласникам у наданні їм статусу члена організації колективного управління.

13. Організація колективного управління зобов'язана постійно забезпечувати правовласникам та користувачам можливість звернення до організації за допомогою засобів телекомунікації (телефон, електронна пошта, інші засоби зв'язку), у тому числі під час реалізації ними своїх прав.

Стаття 6. Статут організації колективного управління та умови членства в організації колективного управління

1. Організація колективного управління провадить діяльність на основі статуту, що затверджується в установленому порядку з урахуванням вимог цього Закону.

2. Статутом організації колективного управління передбачаються належні та ефективні механізми участі членів організації колективного управління в процедурах прийняття рішень організацією. Різні категорії членів організації колективного управління у процедурах прийняття рішень цією організацією представляються справедливо та збалансовано.

3. Статут організації колективного управління визначає:

- 1) мету діяльності організації колективного управління - управління на колективній основі майновими правами на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав без отримання прибутку;
- 2) категорії правовласників, в інтересах яких організація провадить діяльність;
- 3) умови членства в організації;
- 4) повноваження, порядок і періодичність проведення загальних зборів;
- 5) порядок створення та повноваження виконавчого і наглядового органів організації;
- 6) положення про запобігання конфлікту інтересів членів виконавчого і наглядового органів організації;
- 7) порядок звітності виконавчого і наглядового органів організації;
- 8) порядок оскарження рішень виконавчого і наглядового органів організації.

Статут організації колективного управління також може визначати порядок та умови дистанційного прийняття рішень членами виконавчого та наглядового органів організації, умови обмеження права голосу члена організації на загальних зборах відповідно до частини п'ятої статті 7 цього Закону та інші положення, що не суперечать законодавству.

4. Умови членства в організації колективного управління оприлюднюються на веб-сайті організації.

Організація колективного управління зобов'язана застосовувати умови членства об'єктивно, прозоро і без дискримінації. Умови членства мають передбачати ефективні механізми участі членів організації у процесі прийняття рішень.

У разі відмови у прийнятті у членство організація колективного управління надає письмове обґрунтування такої відмови.

Організація колективного управління забезпечує ведення реєстру своїх членів та підтримання його в актуальному стані.

Стаття 7. Загальні збори членів організації колективного управління

1. Загальні збори членів організації колективного управління (далі - загальні збори) є вищим колегіальним органом управління організації колективного управління, до компетенції якого належить вирішення будь-яких питань діяльності організації.

2. Загальні збори проводяться не менше одного разу на рік на території України.

Дату проведення та порядок денний чергових загальних зборів визначає виконавчий або наглядовий орган організації колективного управління.

Позачергові загальні збори скликаються виконавчим або наглядовим органом організації, або на письмову вимогу не менш як 20 відсотків загальної кількості членів організації.

Виконавчий орган організації колективного управління зобов'язаний розмістити інформацію про дату, час та місце проведення загальних зборів, порядок денний і перелік питань, що виносяться на голосування, на веб-сайті організації не менш як за 20 робочих днів до дати проведення загальних зборів.

Організація колективного управління оприлюднює на своєму веб-сайті документи та проекти документів, необхідні для прийняття рішень з питань порядку денного загальних зборів.

3. Загальні збори вважаються повноважними, якщо в них беруть участь не менш як 50 відсотків загальної кількості членів організації, які мають право голосу.

Загальні збори вважаються такими, що не відбулися, якщо у них взяли участь менше 50 відсотків загальної кількості членів організації, які мають право голосу. У такому разі голова наглядового органу або голова виконавчого органу організації колективного управління повторно скликає загальні збори з тим самим порядком денним.

Повторно скликані загальні збори призначаються не менш як через 14 днів і не більш як через 30 днів після загальних зборів, що не відбулися.

Повторні загальні збори вважаються повноважними, якщо у них беруть участь не менш як 25 відсотків загальної кількості членів організації, які мають право голосу, якщо інше не передбачене статутом організації колективного управління.

4. До виключної компетенції загальних зборів належить:

- 1) затвердження статуту організації колективного управління та змін до нього;
- 2) визначення умов членства в організації;
- 3) затвердження проектів тарифів для укладення договорів із користувачами;
- 4) затвердження загальних правил розподілу доходу від прав;

5) затвердження загальних правил утримання з доходу від прав збору за управління, відрахувань на культурні, соціальні, навчальні цілі, а також складення кошторису витрат організації;

6) затвердження загальних правил використання незапитаних коштів;

7) призначення та звільнення аудитора для проведення аудиторської перевірки;

8) затвердження щорічного звіту про діяльність організації колективного управління;

9) обрання та відкликання персонального складу наглядового та виконавчого органів організації, у тому числі директора організації, визначення умов їх матеріального забезпечення, винагороди;

10) заслуховування та затвердження звітів наглядового та виконавчого органів організації;

11) прийняття рішення про припинення діяльності, ліквідацію, реорганізацію організації.

Вирішення інших питань діяльності організації колективного управління може делегуватися наглядовому або виконавчому органу.

5. У загальних зборах мають право брати участь та реалізувати своє право голосу всі члени організації колективного управління. Організація колективного управління у статуті може встановити обмеження права на участь у загальних зборах та права голосу члена організації на підставі одного або обох таких критеріїв:

1) строк членства в організації колективного управління;

2) розмір виплаченої або належної до виплати винагороди члену організації у попередньому звітному періоді.

Такі критерії застосовуються справедливо та обґрунтовано.

6. Кожен член організації колективного управління має право призначити представника та делегувати йому право голосу. Член організації колективного управління може бути представником іншого члена цієї організації на загальних зборах виключно за умови, що ці члени є правовласниками однієї категорії майнових прав. Під час проведення загальних зборів, на які представнику передано право голосу, представник набуває всіх прав члена організації колективного управління, який передав йому право голосу, та має діяти в його інтересах. Повноваження, що передаються представнику, визначаються окремо для кожних загальних зборів.

7. Загальні збори членів акредитованої організації колективного управління є відкритими. Будь-який правовласник незалежно від того, чи є він членом цієї організації, чи була зібрана на його користь винагорода цією організацією, може бути присутнім на таких зборах без права голосу.

8. Статут організації колективного управління може передбачати можливість участі у загальних зборах в режимі відеоконференції.

9. Протоколи загальних зборів організації колективного управління мають бути доступними для ознайомлення будь-якому члену цієї організації.

10. Інші питання проведення загальних зборів і порядку прийняття рішень загальними зборами встановлюються статутом організації колективного управління.

11. Рішення загальних зборів приймаються простою більшістю голосів членів організації колективного управління, які беруть участь у загальних зборах.

12. Голосування на загальних зборах є відкритим. Порядок проведення голосування визначається загальними зборами.

Стаття 8. Наглядовий орган організації колективного управління

1. В організації колективного управління утворюється наглядовий орган для здійснення поточного контролю за діяльністю організації, керівництва організації, а також колективного управління та реалізації повноважень, делегованих загальними зборами.

Компетенція наглядового органу визначається статутом організації колективного управління і цим Законом.

До компетенції наглядового органу організації колективного управління належить:

- 1) затвердження загальних принципів і правил управління ризиками організації колективного управління;
- 2) контроль за виконанням виконавчим органом рішень загальних зборів;
- 3) схвалення договорів про придбання організацією колективного управління, продажу або іпотеки будь-якого нерухомого майна;
- 4) схвалення договорів про одержання організацією колективного управління кредитів і про забезпечення зобов'язань за кредитами;
- 5) проведення перевірки фінансової діяльності організації колективного управління;
- 6) скликання загальних зборів та підготовка до їх проведення;
- 7) підготовка пропозицій щодо порядку денного загальних зборів, а також пропозицій щодо включення до порядку денного питань, які надійшли у вигляді пропозицій від членів організації колективного управління;
- 8) розгляд скарг і вирішення спорів між організацією колективного управління та правовласниками, в інтересах яких провадить діяльність організація;
- 9) внесення пропозицій щодо фінансової та господарської діяльності організації колективного управління.

Статутом організації колективного управління до компетенції наглядового органу можуть бути віднесені й інші питання.

2. У наглядовому органі справедливо та збалансовано мають бути представлені інтереси різних категорій правовласників, які є членами організації колективного управління.

До складу наглядового органу можуть входити особи, які не є членами організації колективного управління, але професійний досвід яких дозволяє їм виконувати наглядові функції. Кількість таких осіб у складі наглядового органу не може перевищувати кількість членів організації колективного управління.

До складу наглядового органу не можуть входити члени виконавчого органу цієї організації колективного управління та особи, які перебувають у трудових відносинах з цією організацією.

3. Виконавчий і наглядовий органи організації колективного управління звітують перед загальними зборами щорічно.

Члени виконавчого і наглядового органу щороку повідомляють загальним зборам організації колективного управління таку інформацію:

про будь-який інтерес щодо організації колективного управління;

про матеріальне забезпечення, отримане в попередньому фінансовому році від організації колективного управління у будь-якій, у тому числі натуральній, формі;

про будь-які кошти, отримані в попередньому фінансовому році від організації колективного управління у якості правовласника;

про відсутність або наявність реальних чи потенційних конфліктів між будь-якими особистими інтересами та інтересами організації колективного управління, або між будь-якими зобов'язаннями перед організацією колективного управління та зобов'язаннями перед іншими фізичними чи юридичними особами.

4. Організаційною формою роботи наглядового органу є засідання, що скликається не менше одного разу на квартал. Позачергові засідання наглядового органу можуть скликатися на вимогу половини складу наглядового органу, а також на вимогу виконавчого органу цієї організації колективного управління.

Засідання наглядового органу є повноважним, якщо в ньому беруть участь не менш як 50 відсотків загальної кількості членів наглядового органу.

5. Рішення наглядового органу оформлюються протоколами, копії яких надаються членам організації колективного управління на їх вимогу.

Стаття 9. Виконавчий орган організації колективного управління

1. В організації колективного управління діє одноособовий або колегіальний виконавчий орган.

Порядок формування, компетенція виконавчого органу та вимоги, що висуваються до кандидатів у члени виконавчого органу, визначаються статутом організації колективного управління.

2. Виконавчий орган підзвітний загальним зборам і підконтрольний наглядовому органу організації колективного управління.

3. Виконавчий орган у своїй діяльності керується законодавством України, статутом, рішеннями загальних зборів і наглядового органу організації колективного управління.

Стаття 10. Забезпечення прозорості діяльності організацій колективного управління

1. Організації колективного управління зобов'язані оприлюднювати на своїх веб-сайтах та підтримувати в актуальному стані таку інформацію:

- 1) статут;
- 2) умови членства в організації (якщо вони не врегульовані статутом);
- 3) порядок вилучення майнових прав з управління організації;
- 4) типові договори і проекти попередніх тарифів, затверджені організацією колективного управління;
- 5) відомості про персональний склад виконавчого та наглядового органів організації;
- 6) принципи і порядок розподілу доходу від прав;
- 7) порядок утримання із сум зібраного доходу від прав сум збору за управління, а також сум, що можуть бути спрямовані на культурні, соціальні, навчальні цілі;
- 8) перелік договорів, укладених з іншими організаціями колективного управління, у тому числі з аналогічними іноземними організаціями, із зазначенням назви таких організацій;

9) порядок розгляду скарг і вирішення спорів між організацією та іншими організаціями колективного управління, користувачами, правовласниками;

10) щорічний звіт про діяльність організації;

11) перелік об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, права на які вилучені з управління організації у порядку, передбаченому статтею 13 цього Закону;

12) загальні принципи використання незапитаних коштів;

13) перелік неідентифікованих об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та перелік об'єктів, відомості щодо яких містять суперечливу інформацію про правовласників.

2. Організація колективного управління вживає всіх заходів для забезпечення ефективної та прозорої діяльності свого виконавчого органу. Зокрема, виконавчий орган щороку звітує перед загальними зборами про свої інтереси в організації колективного управління, про розмір отриманої за свою діяльність винагороди за звітний рік, про розмір отриманої винагороди як правовласника (за наявності таких прав) від цієї організації, про існуючі або потенційні конфлікти інтересів між обов'язками керівника щодо організації колективного управління та його обов'язками щодо іншої фізичної або юридичної особи.

3. Організації колективного управління подають до Установи таку інформацію:

1) про зміни, внесені до статуту організації колективного управління, - протягом п'яти робочих днів після оформлення внесення відповідних змін згідно із законодавством;

2) про укладення з правовласниками договорів про управління майновими правами на колективній основі - щороку, до 1 квітня року, що настає за звітним;

3) про укладення двосторонніх чи багатосторонніх договорів з іншими організаціями колективного управління чи їх асоціаціями, у тому числі з аналогічними іноземними організаціями, - щороку, до 1 квітня року, що настає за звітним;

4) про річний баланс і звіт наглядового органу організації - щороку, до 1 квітня року, що настає за звітним;

5) про річний звіт за формою відповідно до законодавства - щороку, до 1 квітня року, що настає за звітним;

6) про результати аудиторських перевірок - протягом п'яти робочих днів після оформлення висновку перевірки;

7) про скликання загальних зборів (дата, час, місце проведення, порядок денний, проекти документів і рішень) - не менш як за 14 днів до дня проведення загальних зборів;

8) про рішення, ухвалені загальними зборами, - протягом п'яти робочих днів з дня набрання ними чинності;

9) про осіб, уповноважених представляти організацію (керівних осіб), - протягом 10 робочих днів після обрання (призначення) на посаду чи звільнення з посади таких осіб;

10) про зміну місцезнаходження організації, контактних телефонів - протягом п'яти робочих днів з дня відповідних змін.

4. Організація колективного управління здійснює витрати на придбання товарів, робіт і послуг у порядку та з використанням процедур, встановлених Законом України "Про публічні закупівлі".

Відповідальність за неефективне використання коштів організацією колективного управління несе виконавчий орган такої організації.

Стаття 11. Щорічний звіт про діяльність організації колективного управління

1. Організація колективного управління щороку, до 1 квітня року, що настає за звітним, оприлюднює на своєму веб-сайті щорічний звіт про свою діяльність та забезпечує вільний доступ до нього протягом п'яти років з дня розміщення. Один примірник щорічного звіту до 1 квітня року, що настає за звітним, надсилається до Установи.

2. Відомості, зазначені у щорічному звіті про діяльність організації колективного управління, підлягають аудиту в установленому законодавством порядку. Аудиторський звіт є невід'ємним додатком до щорічного звіту про діяльність організації колективного управління та оприлюднюється разом з ним.

3. Щорічний звіт про діяльність організації колективного управління повинен містити, зокрема, відомості (станом на початок та кінець звітного періоду) про:

1) двосторонні та багатосторонні договори організації з іншими організаціями колективного управління, у тому числі з аналогічними іноземними організаціями (назва сторін, дата набрання чинності, строк дії, предмет договору);

2) доходи від прав, зібрані організацією, з розподілом за категоріями прав і сферами використання прав, про використання таких доходів (розподіл правовласникам, перерахування іншим організаціям колективного управління, використання на інші цілі);

3) відносини з іншими організаціями колективного управління, у тому числі з аналогічними іноземними організаціями, а саме:

суми коштів, отриманих від інших організацій колективного управління, суми коштів, виплачених іншим організаціям колективного управління, з розподілом за категоріями прав, сферами використання прав, за організаціями;

суми коштів, утриманих як збір за управління, та інші відрахування з доходу від прав, виплачених на користь інших організацій колективного управління, з розподілом за категоріями прав, сферами використання прав, за організаціями;

суми коштів, утриманих як збір за управління, інші відрахування з доходу від прав, іншими організаціями колективного управління, з розподілом за категоріями прав, сферами використання прав, за організаціями;

суми, що належать до виплати іншим організаціям колективного управління і розподілені безпосередньо правовласникам, з розподілом за категоріями прав та організаціями;

4) розподіл і виплату організацією доходів від прав, а саме:

загальна сума, розподілена на користь правовласників, з розподілом за категоріями прав і сферами використання прав;

загальна сума, виплачена правовласникам, з розподілом за категоріями прав і сферами використання прав;

загальна сума зібраних, але не розподілених або не виплачених правовласникам коштів з розподілом за категоріями прав і сферами використання прав, із зазначенням фінансового року, в якому зібрані ці кошти;

5) у разі наявності нерозподілених та невикрачених коштів - інформація про причини виникнення такої ситуації та про заходи, здійснені організацією для пошуку та ідентифікації правовласника, якому мають бути розподілені та виплачені кошти;

6) використання сум, утриманих організацією, з обґрунтуванням та розрахунком цих сум, зокрема:

всі операційні та фінансові витрати, здійснені організацією, з розподілом за категоріями прав, якими вона здійснює управління. У разі якщо витрати є непрямими або такими, що не можуть бути віднесені до жодної з категорій прав, - з обґрунтуванням таких витрат;

операційні та фінансові витрати в частині безпосереднього управління правами з розподілом за категоріями прав, якими управляє організація. У разі якщо витрати є непрямими і такими, що не можуть бути віднесені до жодної з категорій прав, - з обґрунтуванням таких витрат;

операційні і фінансові витрати, здійснені щодо інших, ніж управління правами, послуг;

ресурси, що використовуються для покриття витрат;

розмір матеріального забезпечення, наданого особам, зазначеним у статтях 8 та 9 цього Закону, у звітному році;

вирахування, що здійснюються з доходів від прав, з розподілом за категоріями прав і сферами використання прав, а також цілі таких вирахувань;

7) випадки відмови від укладення договорів з користувачами;

8) організаційно-правову форму та структуру організації;

Крім відомостей, зазначених у цій частині, з метою забезпечення прозорості діяльності організація колективного управління може включити до щорічного звіту про свою діяльність також інші відомості.

У разі використання частини суми зібраних коштів на культурні, соціальні, навчальні цілі до щорічного звіту про діяльність організації колективного управління додається спеціальний звіт з детальною інформацією про напрями використання таких коштів із зазначенням витрачених сум за кожним напрямом.

Стаття 12. Функції організацій колективного управління. Сфери управління правами

1. Організації колективного управління від свого імені та в інтересах правовласників здійснюють такі функції:

1) укладають із користувачами договори про надання дозволу на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та договори про виплату винагороди (відрахувань) за використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав;

2) укладають договори про партнерство, договори про представництво прав з іншими організаціями колективного управління;

3) збирають, розподіляють та виплачують дохід від прав правовласникам;

4) звертаються до суду від імені правовласників за захистом їхніх майнових прав відповідно до статутних повноважень та доручення правовласників, вчиняють інші дії, передбачені законодавством та дорученням правовласників, необхідні для захисту майнових прав правовласників, в інтересах яких діє організація;

5) забезпечують ведення реєстру правовласників, реєстру об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, майновими правами щодо яких управляє організація;

6) здійснюють моніторинг правомірності використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав згідно зі сферами управління правами, щодо яких зареєстровано організацію, та щодо об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, майнові права на які передані їй в управління;

7) здійснюють інші функції, визначені цим Законом та статутом.

2. Організації колективного управління зобов'язані надавати інформацію на мотивовані запити та реагувати на скарги правовласників, інших організацій колективного управління, користувачів у найкоротший строк, що не перевищує 15 календарних днів з дня отримання такого запиту.

3. Організації колективного управління не мають права провадити підприємницьку діяльність і здійснюють лише господарську діяльність, що не має на меті одержання прибутку, з метою досягнення своїх статутних цілей.

На рахунках організації колективного управління окремо обліковуються кошти, зібрані як дохід від прав, незапитані кошти та будь-які інші кошти організації.

Організації колективного управління мають право виступати ініціаторами проведення концертів, творчих вечорів, інших культурних заходів, а також вносити відповідним державним органам пропозиції щодо проведення національно-патріотичних заходів з популяризації національних культурних творів.

4. Добровільне колективне управління майновими авторськими та суміжними правами може здійснюватися в будь-якій сфері управління правами, крім тих, у яких здійснюється розширене або обов'язкове колективне управління.

5. Розширене колективне управління поширюється на всю територію України та здійснюється щодо майнових прав усіх правовласників за відповідною категорією у сферах, щодо яких акредитовано організацію, у тому числі тих, що не уклали договір про управління об'єктами авторського права і (або) суміжних прав з акредитованою організацією, незалежно від обраного такими правовласниками способу управління належними їм правами.

Розширене колективне управління передбачає право правовласників вилучати повністю або частково належні їм права на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав з управління акредитованої організації колективного управління в порядку, передбаченому цим Законом.

Розширене колективне управління об'єктами авторського права і (або) суміжних прав здійснюється виключно в таких сферах:

1) публічне виконання музичних недраматичних творів з текстом і без тексту, включно з тими творами, що включені до складу аудіовізуальних творів;

2) публічне сповіщення музичних недраматичних творів з текстом і без тексту, включно з тими творами, що включені до складу аудіовізуальних творів, крім кабельної ретрансляції;

3) право на справедливую винагороду, спільну для виконавців та виробників фонограм (відеограм), за публічне виконання фонограм і зафіксованих у них виконань чи публічну демонстрацію відеограм і зафіксованих у них виконань, опублікованих для використання з комерційною метою;

4) право на справедливую винагороду, спільну для виконавців та виробників фонограм (відеограм), за публічне сповіщення фонограм і зафіксованих у них виконань, відеограм і зафіксованих у них виконань, опублікованих для використання з комерційною метою, крім кабельної ретрансляції;

Перелік сфер колективного управління, за якими здійснюється розширене колективне управління, визначений цією частиною, є вичерпним.

За кожною сферою розширеного колективного управління визначається одна акредитована організація за умови відсутності будь-яких конфліктів інтересів між основною категорією правовласників, в інтересах якої діє така організація, та іншими категоріями правовласників, на користь яких має збиратись дохід від прав у відповідній сфері розширеного колективного управління. У випадку існування зазначеного конфлікту інтересів, Комісія визначає за критеріями та в порядку, визначеними частинами 4-10 статті 15 цього закону, додаткову акредитовану організацію для цієї сфери з-поміж організацій, які здійснюють діяльність переважно в інтересах відповідної іншої категорії правовласників. Юридично-правовий статус додаткової акредитованої організації означає, що ця організація не має права самостійно здійснювати збір доходу від прав з користувачів у відповідній сфері, але водночас має повноваження вимагати та отримати з акредитованої організації частку доходу від прав в цій сфері, яка належить категорії правовласників, в інтересах яких діє додаткова акредитована організація, для подальшого розподілу та виплати такої частки правовласникам цієї категорії. Правовласники відповідної категорії мають право відкликати свої права з додаткової акредитованої організації відповідно до розширеного колективного управління.

Одна організація колективного управління може бути акредитована на здійснення розширеного колективного управління у декількох сферах щодо декількох категорій правовласників, за умови відсутності конфлікту інтересів між різними категоріями правовласників.

6. Обов'язкове колективне управління поширюється на всю територію України та здійснюється щодо майнових прав усіх правовласників за відповідною категорією у сферах, щодо яких акредитовано організацію, у тому числі тих, що не уклали договір про управління об'єктами авторського права і (або) суміжних прав з акредитованою організацією, незалежно від обраного такими правовласниками способу управління належними їм правами.

Обов'язкове колективне управління об'єктами авторського права і (або) суміжних прав здійснюється виключно у таких сферах:

- 1) право слідування щодо творів образотворчого мистецтва;
- 2) репрографічне відтворення творів та їх частин (уривків);
- 3) відтворення в домашніх умовах і в особистих цілях творів, виконань, зафіксованих у фонограмах, відеограмах, їх примірниках, а також аудіовізуальних творів та їх примірників;
- 4) кабельна ретрансляція об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, крім прав організацій мовлення щодо їхніх власних програм (передач) мовлення.

Перелік сфер колективного управління, за якими здійснюється обов'язкове колективне управління, визначений цією частиною, є вичерпним.

За кожною сферою обов'язкового колективного управління визначається одна акредитована організація.

Одна організація колективного управління може бути акредитована на здійснення обов'язкового колективного управління у декількох сферах, а також одночасно із здійсненням розширеного колективного управління.

Обов'язкове колективне управління не передбачає вилучення правовласником, повністю або частково, належних йому майнових прав з управління акредитованою організацією.

Стаття 13. Декларування майнових прав. Вилучення майнових прав з управління організації колективного управління

1. Декларування правовласником майнових прав здійснюється з метою ідентифікації об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

2. При декларуванні майнових прав правовласник надає такі відомості про об'єкт, які дають змогу надійно відрізнити його від інших об'єктів авторського права і (або) суміжних прав правовласника і третіх осіб.

3. Організації колективного управління встановлюють правила декларування майнових прав, управління якими вони здійснюють, та ведуть облік об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, наданих їм в управління.

4. Декларування майнових прав здійснюється в письмовій або електронній формі (в електронній системі адміністрування) у порядку, встановленому організацією колективного управління.

5. Декларації та інформація, пов'язана з декларуванням майнових прав, зберігаються протягом усього строку діяльності організації колективного управління.

6. Правовласники несуть відповідальність за достовірність відомостей, які вони зазначають при декларуванні належних їм об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

7. Організація колективного управління зобов'язана негайно призупинити виплату відповідних часток доходу від прав, розподілених у зв'язку з використанням об'єкта авторського права і (або) суміжних прав, і повідомити про це декларантів, які задекларували свої права на цей об'єкт, якщо:

1) організація отримала відомості, які не дають змоги надійно відрізнити один об'єкт майнових прав від інших об'єктів майнових прав цього правовласника або третіх осіб;

2) відомості про майнові права, які надійшли організації від різних правовласників про один і той самий об'єкт майнових прав, містять суперечливу інформацію щодо правовласників.

Повідомлення про виявлені недоліки у відомостях надсилається всім особам, які заявили свої майнові права на відповідний об'єкт майнових прав.

Організація колективного управління відновлює виплату доходів від прав, припинених у зв'язку з суперечливими відомостями, тільки після надходження нових декларацій, які усувають суперечності, а також у разі отримання судового рішення, яке набрало законної сили та усуває суперечності щодо кола правовласників на спірний об'єкт майнових прав.

8. Правовласники мають право на підставі письмової заяви вимагати вилучення своїх майнових прав з управління організації колективного управління, припинення дій щодо надання дозволів на використання їхніх об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, дій щодо збирання винагороди за використання їхніх об'єктів авторського права і (або) суміжних прав (далі - заява про вилучення). У заяві про вилучення зазначаються майнові права, які вилучаються з управління організації, та перелік об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

У заяві про вилучення правовласники зазначають перелік об'єктів, щодо яких подається заява, та правові підстави набуття майнових прав на ці об'єкти.

9. У разі подання правовласниками до організації колективного управління заяви про вилучення щодо їхніх об'єктів авторського права і (або) суміжних прав організація зобов'язана протягом шести місяців з дня отримання таких заяв виплатити

правовласникам, які звернулися із заявою про вилучення, належну їм винагороду, внести відповідні зміни до договорів із користувачами, припинити управління щодо відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав (припинити дії щодо надання дозволів на використання відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, дії щодо збирання винагороди за їх використання, дії щодо звернень до суду за захистом прав правовласників щодо цих об'єктів тощо) та розмістити на своєму веб-сайті інформацію про таке вилучення із списком правовласників, які здійснили вилучення, та переліком об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких здійснено вилучення.

10. Подання заяви про вилучення не допускається, а колективне управління є обов'язковим у разі здійснення обов'язкового колективного управління відповідно до цього Закону.

11. Організація колективного управління не має права відмовляти правовласникам у вилученні майнових прав з управління, за умови дотримання ними порядку вилучення, передбаченого цією статтею.

12. Правовласники можуть також вилучити свої майнові права з управління організації, що акредитована для здійснення розширеного колективного управління правами. У такому разі на території України управління майновими правами, вилученими з колективного управління, може здійснюватися правовласником.

13. Якщо частка доходів від прав, що підлягала до сплати правовласнику до подання ним заяви про вилучення, надійшла до організації колективного управління після спливу строку, зазначеного в частині дев'ятій цієї статті, організація зобов'язана протягом місяця повідомити про це правовласника та вжити всіх можливих заходів для виплати належних йому коштів.

Стаття 14. Права правовласників у відносинах з організацією колективного управління

1. Правовласники, які набули статус члена організації колективного управління, мають право:

1) брати участь у загальних зборах організації колективного управління згідно з положеннями статті 7 цього Закону;

2) брати участь у діяльності наглядового або виконавчого органу організації колективного управління згідно з положеннями статей 8 і 9 цього Закону;

3) отримувати від організацій колективного управління інформацію про управління їхніми майновими правами, про суми зібраних доходів від прав та нараховану їм частку доходів від прав, а також про суми винагороди за управління, утриманої організацією колективного управління;

4) отримувати належну їм частку доходів від прав;

5) звертатися до організації за допомогою засобів телекомунікації (телефон, електронна пошта, інші засоби зв'язку);

6) вилучати з управління організацій колективного управління свої майнові права у порядку, передбаченому статтею 13 цього Закону;

7) припиняти членство в організації колективного управління.

2. Правовласники, які не набули статус члена організації колективного управління, мають права, передбачені пунктами 1-6 частини першої цієї статті.

Розділ III

РЕЄСТРАЦІЯ І АКРЕДИТАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Стаття 15. Реєстрація організацій колективного управління

1. Юридична особа, яка має намір виконувати функції організації колективного управління, зобов'язана після її державної реєстрації звернутися до Установи із заявою про реєстрацію організації колективного управління.

2. Юридична особа може бути внесена до Реєстру організацій колективного управління, якщо вона відповідає таким вимогам:

1) зареєстрована як громадське об'єднання із статусом юридичної особи у встановленому законом порядку;

2) засновниками організації є виключно правовласники;

3) є організацією, що не має на меті отримання прибутку;

4) видом діяльності організації є колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав;

5) статут, інші установчі документи та внутрішні правила організації відповідають вимогам цього Закону та інших нормативно-правових актів України;

6) має не менше одного штатного працівника з не менш як дворічним досвідом роботи у сфері авторського права чи суміжних прав, необхідним для виконання функцій організації колективного управління;

7) має письмові заяви від правовласників про намір доручити організації управління належними їм правами;

8) має поточний рахунок в установах банку;

9) має власний веб-сайт, що містить інформацію відповідно до вимог цього Закону.

3. Для внесення до Реєстру організацій колективного управління юридична особа до заяви про реєстрацію організації колективного управління, що подається до Установи, додає:

1) копії статуту, установчих документів та внутрішніх правил організації;

2) витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

3) копію документа, що підтверджує статус організації, що не має на меті отримання прибутку;

4) копію довідки про відкриті банківські рахунки;

5) основні відомості про засновників, персональний склад наглядового і виконавчого органів та штатних працівників юридичної особи за формою, затвердженою Установою;

6) копії письмових заяв правовласників про намір доручити організації управління належними їм правами;

7) відомості про доменне ім'я, структуру і зміст веб-сайту організації.

Зазначені відомості та документи засвідчуються в установленому законодавством порядку.

Вимагання інших документів для включення юридичної особи до Реєстру організацій колективного управління не допускається.

4. Заява про реєстрацію організації колективного управління та відомості і документи, що підтверджують відповідність організації вимогам частини другої цієї статті, подаються до Установи безпосередньо або через Єдиний державний портал адміністративних послуг відповідно до Закону України "Про адміністративні послуги".

Відповідальність за достовірність відомостей і документів, поданих для реєстрації організації колективного управління, та зазначеної в них інформації несе керівник юридичної особи.

Документи, подані до Установи для реєстрації організації колективного управління, поверненню не підлягають і залишаються в Установі.

5. Заява про реєстрацію організації колективного управління розглядається Установою протягом 15 робочих днів з дня подання всіх відомостей і документів, передбачених частиною третьою цієї статті. За результатами розгляду Установа приймає рішення про реєстрацію організації колективного управління або про відмову в реєстрації.

6. Підставою для відмови в реєстрації юридичної особи як організації колективного управління є:

- 1) невідповідність вимогам частини другої цієї статті;
- 2) подання організацією неповного переліку документів або подання документів, що містять недостовірні відомості;
- 3) подання статуту, що не відповідає вимогам законодавства;
- 4) подання заяви до закінчення одного календарного року з дня скасування реєстрації юридичної особи як організації колективного управління відповідно до судового рішення.

У разі прийняття рішення про відмову в реєстрації Установа письмово повідомляє про це юридичну особу протягом 10 робочих днів з дня прийняття та надає копію рішення про відмову в реєстрації.

Після усунення причин, що стали підставою для прийняття рішення про відмову в реєстрації, юридична особа може повторно подати заяву про реєстрацію організації колективного управління, документи, визначені частиною третьою цієї статті, а також, за бажанням, інші відомості та документи, що підтверджують відповідність організації вимогам частини другої цієї статті.

Рішення про відмову в реєстрації може бути оскаржено в судовому порядку відповідно до законодавства.

7. У разі відповідності юридичної особи вимогам частини другої цієї статті та подання повного переліку документів, визначених частиною третьою цієї статті, Установа приймає рішення про реєстрацію організації колективного управління.

Юридична особа набуває статус організації колективного управління з дня внесення її до Реєстру організацій колективного управління та виключно у сферах, зазначених у реєстрі щодо цієї організації.

Стаття 16. Акредитація організацій колективного управління

1. Акредитована організація колективного управління визначається на відкритому конкурсі, що організовується Установою та проводиться постійно діючою комісією з акредитації організацій колективного управління (далі - комісія з акредитації) у визначеному цим Законом порядку.

Порядок формування, строк повноважень та правила і процедури комісії з акредитації визначаються в положенні про комісію з акредитації організацій колективного управління, що затверджується Установою.

2. Комісія з акредитації складається з восьми членів і формується на таких засадах:

керівник Установи (або його заступник) - голова комісії;

від Установи - 1 особа;

від центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури та мистецтв, - 1 особа;

від Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення - 1 особа;

від громадських об'єднань, асоціацій, що представляють користувачів, - 1 особа;

від громадських об'єднань, асоціацій, творчих спілок, що представляють правовласників, - 1 особа;

від міжнародних організацій у сфері авторського права або від міжнародних організацій у сфері суміжних прав - 2 особи, які беруть участь у розгляді питань відповідно до їх компетенції.

Члени комісії з акредитації, делеговані міжнародними організаціями у сфері авторського права і (або) суміжних прав, можуть брати участь у роботі комісії з акредитації в режимі відеоконференції.

Члени комісії з акредитації повинні діяти на засадах неупередженості, відсутності конфлікту інтересів та колегіальності у прийнятті рішень.

Персональний склад комісії з акредитації затверджується наказом керівника Установи.

3. Рішення з питань, що розглядаються на засіданнях комісії з акредитації, приймаються простою більшістю голосів у присутності не менш як двох третин її членів.

Ухвалене рішення оформлюється протоколом.

У разі участі окремих членів комісії у голосуванні в режимі відеоконференції цей факт фіксується у протоколі.

Засідання комісії з акредитації є відкритими.

4. Установа розміщує на своєму офіційному веб-сайті оголошення про початок відкритого конкурсу не пізніше ніж за 30 календарних днів до дня закінчення прийому заяв.

В оголошенні обов'язково зазначаються сфера акредитації, строк для подання документів та дата засідання комісії з акредитації.

5. До участі у конкурсі на визначення акредитованої організації допускаються організації колективного управління, що відповідають таким вимогам:

сфера діяльності організації, зазначена в Реєстрі організацій колективного управління, відповідає сфері акредитації;

організація здійснює діяльність на всій території України, у більшості областей має відокремлені підрозділи або осіб, які на підставі договору з організацією уповноважені вести від її імені переговори щодо укладення договорів;

наявність кваліфікованого персоналу з не менш як дворічним досвідом роботи у сфері авторського права чи суміжних прав, необхідним для виконання функцій організації колективного управління;

наявність матеріально-технічного та програмного забезпечення, необхідного для здійснення функцій колективного управління (комп'ютери, принтер, ксерокс, комп'ютерні програми, що дають змогу здійснювати ідентифікацію об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та розподіл зібраної винагороди, облік та ідентифікацію правовласників, доступ до мережі Інтернет, телефон, телефон-факс, обладнані робочі місця тощо);

наявність у володінні або користуванні приміщення, необхідного для розміщення персоналу, обладнання та виконання функцій колективного управління.

6. Організація колективного управління може бути акредитована у відповідній сфері, якщо вона є репрезентативною, тобто:

має договори з істотною кількістю правовласників - резидентів України, які в порядку, передбаченому цим Законом, задекларували належні їм права на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав (відповідно до категорії прав відповідної категорії правовласників, якими має намір управляти організація), які фактично використовуються в Україні;

має договори про представництво з аналогічними іноземними організаціями, договори з іноземними правовласниками (відповідно до категорії прав відповідної категорії правовласників, якими має намір управляти організація), які передбачають управління найбільшою кількістю належних правовласникам - нерезидентам України прав на об'єкти авторських і (або) суміжних прав, які фактично використовуються в Україні.

При визначенні репрезентативності організації колективного управління враховується кількісний показник використання в Україні відповідної категорії об'єктів авторського права і (або) суміжних прав за попередній календарний рік. Цей показник може визначатися, зокрема, частотою сповіщення наявних у каталозі організації об'єктів авторського права і (або) суміжних прав за відповідною категорією у національному теле- і радіоэфірі з урахуванням територіальної категорії мовлення. Частота сповіщення визначається на підставі звітів телерадіоорганізацій про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав за попередній календарний рік, поданих Установі.

7. Організація колективного управління, що бере участь у конкурсі на визначення акредитованої організації колективного управління, подає до Установи заяву встановленого зразка, в якій зазначається сфера, щодо якої організація має намір здійснювати розширене і (або) обов'язкове колективне управління.

До заяви про акредитацію організації колективного управління додаються:

1) список правовласників, з якими організація уклала договори, із зазначенням належних їм прав на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав у сфері, щодо якої подається заява;

2) відомості про фактичну кількість використання на території України об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких організація уклала договори з правовласниками, разом з підтвердними документами;

3) копії договорів, укладених організацією з аналогічними іноземними організаціями, які управляють правами на вид об'єктів авторського права і (або) суміжних прав у сфері, щодо якої подається заява;

4) відомості про членство або співпрацю з міжнародними об'єднаннями організацій колективного управління, міжнародними об'єднаннями правовласників у сфері, щодо якої подається заява;

- 5) відомості про відокремлені підрозділи організації або осіб, які на підставі договору з організацією уповноважені вести від її імені переговори щодо укладення договорів;
- 6) відомості, що підтверджують право власності організації на приміщення або право користування приміщенням;
- 7) відомості про матеріально-технічне забезпечення та кваліфікований персонал організації.

Зазначені документи засвідчуються в установленому законодавством порядку.

8. Заява про акредитацію організації колективного управління та додані до неї відомості і документи подаються до Установи.

Відповідальність за достовірність поданих відомостей та документів і зазначеної в них інформації несе керівник юридичної особи.

Документи, подані до Установи, поверненню не підлягають і залишаються в Установі.

9. За результатами конкурсу Установа розміщує на своєму веб-сайті рішення про акредитацію організації колективного управління.

Прийняте рішення може бути оскаржене до Установи іншими організаціями, що брали участь у конкурсі, протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення такого рішення. Скарги розглядаються протягом 15 днів з дня їх надходження.

Прийняте рішення про акредитацію організації колективного управління затверджується наказом Установи.

10. Якщо після оголошення конкурсу заяву про акредитацію організації колективного управління подала лише одна організація, це не є підставою для скасування чи відкладення конкурсу.

У разі якщо жодна з організацій, які подали заяву про акредитацію організації колективного управління в певній сфері, не відповідає вимогам цього Закону або якщо жодна організація не подала заяви, вважається, що в такій сфері колективне управління правами на об'єкти авторського права і (або) суміжних прав не здійснюється. При цьому конкурс вважається відкритим для всіх організацій до моменту прийняття рішення про акредитацію організації колективного управління.

11. Інформація про акредитацію організації колективного управління вноситься до Реєстру організацій колективного управління.

12. Строк акредитації організації колективного управління становить три роки.

За чотири місяці до закінчення строку акредитації організації колективного управління Установа оголошує новий відкритий конкурс.

Стаття 17. Реєстр організацій колективного управління

1. Установа є держателем та адміністратором і забезпечує ведення Реєстру організацій колективного управління, до якого постійно забезпечується вільний доступ. Технічне забезпечення функціонування реєстру здійснює Установа.

На вимогу заявника Установа безоплатно надає витяг з Реєстру організацій колективного управління протягом трьох робочих днів з дня надходження відповідної заяви.

Порядок ведення Реєстру організацій колективного управління та форма витягу з нього затверджуються Установою.

Майнові права інтелектуальної власності на Реєстр організацій колективного управління належать Установі.

Стаття 18. Внесення змін до Реєстру організацій колективного управління

1. Внесення змін до Реєстру організацій колективного управління здійснюється у разі:

- 1) зміни найменування юридичної особи (якщо така зміна не пов'язана з реорганізацією юридичної особи);
- 2) зміни місцезнаходження юридичної особи.

У разі виникнення підстав для внесення змін до Реєстру організацій колективного управління організація колективного управління протягом 10 робочих днів з дня виникнення такої підстави подає до Установи заяву про внесення змін разом з підтвердними документами або їх нотаріально засвідченими копіями.

2. Внесення змін до Реєстру організацій колективного управління здійснюється безоплатно протягом трьох робочих днів з дня подання відповідної заяви.

Стаття 19. Скасування реєстрації та акредитації організації колективного управління

1. Реєстрація організації колективного управління може бути скасована:

- 1) за заявою організації колективного управління;
- 2) у разі припинення організації як юридичної особи в установленому законодавством порядку;
- 3) у разі позбавлення організації статусу такої, що не має на меті одержання прибутку;
- 4) за рішенням Установи про скасування реєстрації у зв'язку з порушенням організацією колективного управління вимог цього Закону.

Рішення Установи про скасування реєстрації може бути оскаржено в судовому порядку.

2. Акредитація організації колективного управління може бути скасована:

- 1) за заявою організації колективного управління;
- 2) у разі скасування реєстрації організації колективного управління;
- 3) за рішенням Установи про скасування акредитації у зв'язку з порушенням організацією колективного управління вимог цього Закону.

Рішення Установи про скасування акредитації може бути оскаржено в судовому порядку.

3. Заява про скасування реєстрації, заява про скасування акредитації, подана організацією колективного управління, розглядається Установою протягом трьох робочих днів з дня її надходження.

Про скасування реєстрації, акредитації за заявою організації колективного управління Установа приймає рішення, засвідчена копія якого надсилається організації протягом одного робочого дня з дня його прийняття. У день прийняття рішення організація колективного управління виключається з Реєстру організацій колективного управління. Інформація про скасування реєстрації, акредитації оприлюднюється на офіційному веб-сайті Установи.

У разі прийняття рішення про скасування реєстрації, акредитації за заявою організації колективного управління реєстрація, акредитація вважається скасованою з дня прийняття рішення.

4. Протягом 90 календарних днів з дня направлення Установою засвідченої копії рішення про скасування реєстрації, акредитації організація колективного управління, реєстрація, акредитація якої скасована, має розподілити та виплатити правовласникам раніше отриманий дохід від прав. Залишені суми невиплаченого доходу організація перераховує новій організації колективного управління, яка здійснюватиме діяльність у тій самій сфері, надає цій організації відомості про укладені договори з користувачами (із зазначенням реквізитів договору, строку дії, найменування юридичної особи, її місцезнаходження (прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання фізичної особи - підприємця), номери контактних телефонів), а також інші відомості, необхідні для подальшого розподілу та виплати доходу від прав згідно із законодавством у сфері авторського права і (або) суміжних прав. Відомості засвідчуються підписом посадової особи організації.

Протягом зазначеного строку організація повинна повідомити осіб, з якими укладені договори про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, про розірвання договорів.

Протягом трьох робочих днів з дня закінчення зазначеного строку організація подає до Установи звіт про дотримання вимог, передбачених цією частиною.

5. У разі припинення організації колективного управління як юридичної особи в установленому законодавством порядку процедура розподілу та виплати доходу від прав після скасування акредитації здійснюється відповідно до законодавства.

6. У разі невиконання організацією колективного управління вимог, передбачених частиною четвертою цієї статті, Установа звертається із заявою до правоохоронних органів.

7. У разі порушення організацією колективного управління вимог законодавства у сфері авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі вимог цього Закону, Установа має право скасувати акредитацію і (або) реєстрацію такої організації.

8. Скасування реєстрації і виключення з Реєстру організацій колективного управління тягне за собою припинення права на провадження діяльності організації колективного управління.

9. Скасування акредитації позбавляє організацію колективного управління права здійснювати розширене або обов'язкове колективне управління у сфері, в якій організація була акредитована, і є підставою для початку проведення нової процедури акредитації організації колективного управління у відповідній сфері.

Розділу IV

ЗБИРАННЯ, РОЗПОДІЛ ТА ВИПЛАТА ДОХОДІВ ВІД ПРАВ

Стаття 20. Відносини з користувачами, збирання винагороди і відрахувань з користувачів

1. Організації колективного управління повинні будувати відносини з користувачами на засадах неупередженості, справедливості, обґрунтованості тарифів, вільного доступу до інформації. Умови надання дозволів на використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав повинні базуватися на об'єктивних і недискримінаційних критеріях.

Збирання організаціями колективного управління винагороди з користувачів здійснюється згідно із сферою, за якою організація зареєстрована і (або) акредитована та внесена до Реєстру організацій колективного управління.

Збирання винагороди (відрахувань) здійснюється організаціями колективного управління на підставі та в межах повноважень, отриманих від правовласників і (або) організацій колективного управління, і (або) аналогічних іноземних організацій на підставі договорів, укладених у письмовій (електронній) формі, або встановлених цим Законом.

2. Тарифи, що пропонуються для застосування у договорах з користувачами, мають бути об'єктивними та обґрунтованими, зокрема, з урахуванням економічної вигоди використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав у господарській діяльності, характеру та обсягів використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, виду діяльності користувача, фінансово-економічних показників ринку, на якому здійснюється використання зазначених об'єктів.

Проекти попередніх тарифів визначаються на загальних зборах організації колективного управління та встановлюються у фіксованій сумі або у вигляді відсотків від надходжень користувачів, отриманих безпосередньо від використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав за вирахуванням витрат платежів, пов'язаних з придбанням (набуттям) прав на такі об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, чи відсотки від вартості обладнання і матеріальних носіїв, за допомогою яких можна здійснити відтворення об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, окремо для кожної категорії користувачів.

Протягом 10 робочих днів з моменту затвердження попереднього проекту тарифів організація колективного управління зобов'язана оприлюднити проект попередніх тарифів шляхом:

опублікування на своєму веб-сайті;

надсилання до Установи;

надсилання разом з пропозицією взяти участь у переговорах про встановлення тарифів профільним асоціаціям і об'єднанням користувачів за відповідною категорією, а також окремо користувачам, які, за даними організації колективного управління, у попередньому звітному періоді сплатили не менше 1 відсотка загального обсягу доходів від прав, зібраних організацією колективного управління за цією категорією користувачів.

Установа протягом 10 робочих днів з дня отримання від організації колективного управління проектів тарифів розміщує на своєму офіційному веб-сайті інформацію про початок процесу переговорів про встановлення тарифів.

Протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення проектів тарифів Установа здійснює реєстрацію представників профільних асоціацій і об'єднань користувачів за відповідною категорією, а також користувачів, які виявили бажання взяти участь у переговорах.

Протягом 10 робочих днів з дня завершення реєстрації учасників переговорів організація колективного управління подає до Установи, а Установа оприлюднює інформацію про дату і місце проведення переговорів. Установа здійснює посередництво у переговорах.

Переговори про встановлення тарифів мають бути завершені не пізніше як за 30 календарних днів.

У разі якщо сторони у процесі переговорів не дійшли згоди щодо остаточних розмірів тарифів, організація колективного управління на строк до шести місяців застосовує тимчасові тарифи, розмір яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі якщо протягом шести місяців застосування тимчасових тарифів сторони не узгодили остаточні розміри тарифів, тариф визначається судом. Звернення до суду не звільняє користувача від обов'язку сплати винагороди за тимчасовим тарифом до набрання чинності судовим рішенням.

Встановлені судом тарифи застосовуються з дня звернення до суду.

3. Користувачі зобов'язані до початку використання у своїй діяльності об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, крім випадків, передбачених цим Законом та Законом України "Про авторське право і суміжні права", укласти з організацією колективного управління, яка здійснює управління майновими правами у відповідній сфері, договір про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав. Процедура оскарження у судовому порядку тимчасових тарифів чи затверджених тарифів, опублікованих Установою, не може бути підставою для ухиляння користувачів від укладення договору. У разі якщо договір між користувачем та організацією колективного управління укладено на основі тимчасового тарифу, він має бути переукладений (шляхом підписання нового договору або укладення сторонами додаткової угоди) після оприлюднення Установою затвердженого тарифу.

У разі укладення користувачем договору з акредитованою організацією колективного управління та виконання ним передбачених таким договором зобов'язань користувач звільняється від будь-яких інших претензій щодо даної категорії прав, виду об'єкта авторського права і (або) суміжних прав і способу його використання згідно зі сферою акредитації організації колективного управління, з якою він уклав договір, крім тих об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких на загальнодоступному веб-сайті даної організації колективного управління зазначено, що вони не охоплюються договором. У разі надходження таких претензій вони вирішуються організаціями колективного управління.

4. Користувачі зобов'язані виплачувати організаціям колективного управління, з якими вони уклали договір, винагороду в розмірі та строки, передбачені цим договором. На вимогу організації колективного управління та у разі, якщо це передбачено умовами договору, користувачі зобов'язані подавати до організації точний перелік використаних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав. Перелік відомостей та порядок подання звітів користувачами визначаються договором про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, який може містити обов'язок користувачів надавати документально підтвержені відомості, у тому числі статистичну звітність, про одержані прибутки з того виду діяльності, у процесі якої здійснювалося пряме чи опосередковане використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.

Телерадіокомпанії подають до організації колективного управління звіти за формою, затвердженою Установою.

Звільнення користувача від обов'язку подання до організації колективного управління звітів про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав допускається у разі, якщо користувач не має змоги подати відповідний звіт та досяг відповідних домовленостей з цією організацією, за умови що організація візьме на себе відповідальність за здійснення справедливого розподілу зібраної винагороди без звіту користувача та за умови відшкодування користувачем обґрунтованих витрат, здійснених організацією на отримання такої інформації.

5. Організація колективного управління не має права безпідставно відмовляти користувачу в укладенні договору. Організація колективного управління зобов'язана надавати інформацію на запит користувача, повідомляти його про документи, необхідні для укладення договору, або про обставини, що унеможливають укладення договору. Після отримання організацією таких документів або усунення обставин, що унеможлилювали укладення договору, такий договір підлягає укладенню організацією з користувачем в найкоротший строк.

Стаття 21. Розподіл доходу від прав, утримання збору за управління та інших виплат

1. Організації колективного управління здійснюють розподіл доходів від прав пропорційно до фактичного використання відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, яке визначається на підставі відомостей, отриманих від користувачів або в інший спосіб згідно з частиною четвертою статті 20 цього Закону.

У випадках, якщо особливості використання об'єктів майнових прав не дають змоги отримати достовірні звіти користувачів, організації колективного управління для здійснення справедливого розподілу зібраних доходів від прав можуть визначити у власних правилах, затверджених загальними зборами, інші джерела відомостей про фактичне використання об'єктів майнових прав.

Для уточнення відомостей про фактичне використання об'єктів майнових прав організації колективного управління мають право направляти до Установи запити про публічне сповіщення об'єктів майнових прав в ефірі телерадіоорганізацій за попередній календарний рік. Відповідна інформація формується на основі звітів телерадіоорганізацій, поданих Установі.

Розподіл доходів від прав у сферах, що охоплюються обов'язковим колективним управлінням, здійснюється з урахуванням відсоткового співвідношення різних категорій правовласників, встановленого законом.

2. Періодичність розподілу доходу від прав, яка визначається статутом організації колективного управління, не може становити менше одного разу на рік.

Організації колективного управління здійснюють розподіл доходів від прав та виплати правовласникам, у тому числі на користь правовласників, які представлені іншою організацією колективного управління, у найкоротший строк, але не пізніш як через дев'ять місяців після закінчення фінансового року, в якому зібрано дохід від прав, якщо відсутні об'єктивні причини (зокрема, неподання звітів користувачами, невизначення прав правовласників, невідповідність інформації про твори та інші об'єкти майнових прав правовласників), що можуть перешкоджати дотриманню організацією колективного управління зазначеного строку.

Акредитована організація колективного управління розподіляє частку доходу від прав правовласникам, яких вона представляє, та передає для розподілу і виплати інші частки організаціям колективного управління, що представляють інтереси інших категорій правовласників.

У разі перерахування коштів від організації колективного управління, яка акредитована на здійснення обов'язкового чи розширеного колективного управління, інша організація колективного управління повинна розподіляти та виплачувати отримані суми, що належать правовласникам, у найкоротший строк, але не пізніш як через шість місяців після їх одержання, якщо відсутні об'єктивні причини (зокрема, неподання звітів користувачами, невизначення прав правовласників, невідповідність інформації про твори та інші об'єкти майнових прав правовласників), що можуть перешкоджати дотриманню організацією колективного управління зазначеного строку.

3. Якщо суми, що належать до сплати правовласникам, не можуть бути розподілені протягом визначеного у цій статті строку внаслідок неможливості ідентифікації правовласників та виявлення їх місцезнаходження, а також за відсутності підстав для застосування винятку щодо дотримання цього строку, такі суми відображаються у бухгалтерському обліку організації колективного управління на окремому рахунку (субрахунку).

4. Організація колективного управління повинна вжити всіх заходів, щоб визначити правовласників, їх місцезнаходження і контактну інформацію. Зокрема, вона зобов'язана протягом трьох місяців з дня спливу строку, встановленого для розподілу доходів від прав, повідомити членів організації, а також інші організації колективного управління, з якими укладені відповідні договори, про об'єкти майнових прав, щодо яких виникли труднощі з ідентифікацією та розшуком правовласників.

Інформація, зазначена в абзаці першому цієї частини, має містити:

назву твору або іншого об'єкта майнових прав;

ім'я (назву) правовласника;

ім'я (назву) видавця або виробника;

будь-яку іншу доступну інформацію, що може допомогти у визначенні правовласника.

Організація колективного управління також має перевіряти дані реєстру правовласників, реєстру об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та відомості, надані під час декларування майнових прав, а також користуватися іншими доступними реєстрами та відкритими джерелами інформації.

5. У разі недосягнення результату щодо ідентифікації та розшуку правовласників організація колективного управління протягом шести місяців після спливу строку, визначеного частиною четвертою цієї статті, оприлюднює на своєму веб-сайті інформацію про об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких виникли труднощі з ідентифікацією та розшуком правовласників, із зазначенням усієї наявної інформації про об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, яка може допомогти встановленню правовласників.

6. Якщо жодна із зазначених дій не дала змоги ідентифікувати правовласників, виявити їх місцезнаходження і виплатити належний їм дохід від прав, а також у разі якщо ідентифікованим правовласникам через відповідні дії чи бездіяльність таких осіб або з інших причин (зокрема, ухиляння правовласників від укладання договору з організацією, ненадання ними актуальних банківських реквізитів) організація колективного управління не має можливості виплатити належні їм частки розподіленого доходу від прав, через три роки після закінчення фінансового року, протягом якого такий дохід зібрано, відповідні частки доходу від прав визнаються незапитаними коштами і спрямовуються на розвиток української культури. Кабінет Міністрів України затверджує порядок і умови перерахування організацією колективного управління незапитаних коштів до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України.

7. Організації колективного управління мають право утримувати із сум зібраного доходу від прав збір за управління. Утримані суми збору за управління не можуть перевищувати граничні розміри, встановлені цим Законом.

8. У разі якщо зібрана частка доходів від прав підлягає виплаті безпосередньо правовласнику, граничний розмір винагороди за управління не може перевищувати 20 відсотків суми, зібраної на користь правовласника.

9. У разі якщо розподілена частка доходів від прав виплачується організації колективного управління на підставі укладеного між організаціями договору, сукупний граничний розмір винагороди за управління всіх організацій колективного управління, які беруть участь у процесі збирання та виплати доходу від прав правовласнику, не може перевищувати 25 відсотків суми, зібраної на користь правовласника.

При цьому у разі розширеного колективного управління більша частка сукупного граничного розміру винагороди за управління може належати організації, яка здійснила збір відповідних доходів від прав з користувачів, за умови що в договорі про представництво прав, укладеному нею з організацією, якій перераховується зібраний дохід від прав на користь правовласників, визначений розмір цієї частки, а перерахування коштів здійснюється з наданням вичерпних і об'єктивних даних, на основі яких здійснювався розподіл доходів від прав належним правовласникам.

У разі обов'язкового колективного управління частка сукупного граничного розміру винагороди за управління організації, акредитованої на здійснення управління у цій сфері, не може перевищувати третини сукупного граничного розміру винагороди всіх організацій колективного управління, які беруть участь у процесі збирання та виплати доходу від прав правовласнику.

10. Крім утримання збору за управління, організація колективного управління в порядку, встановленому цим Законом та статутом організації, може здійснювати й інші відрахування із зібраного доходу від прав, але не більше 15 відсотків суми зібраного доходу.

Такі додаткові відрахування спрямовуються на формування спеціальних фондів організації колективного управління для надання соціальних, культурних, освітніх послуг своїм членам та іншим правовласникам або в інтересах творчої громадськості (здійснення інформаційно-просвітницьких заходів з метою підвищення обізнаності та поваги до інтелектуальної власності, необхідності її захисту тощо).

Стаття 22. Виплата зібраних та розподілених доходів від прав

1. Виплата частки доходів від прав організацією колективного управління правовласнику здійснюється відповідно до проведеного розподілу.

Здійснення будь-яких виплат правовласникам, організаціям колективного управління, іншим юридичним особам до проведення розподілу забороняється.

2. Зібраний та розподілений дохід від прав перераховується організацією колективного управління своїм членам, іншим правовласникам, які не є членами організації колективного управління та на користь яких організацією зібрано дохід від прав, організаціям колективного управління, з якими організацією укладені угоди про представництво прав, в міру його надходження, але не пізніше шести місяців після закінчення фінансового року, протягом якого зібраний такий дохід від прав, крім випадків виникнення винагороди, що не може бути розподілена.

У разі неможливості встановлення, кому належить частка зібраного доходу від прав, та виплати її у визначений цією частиною строк організація колективного управління зобов'язана протягом трьох місяців з дня спливу зазначеного строку повідомити своїх членів та інші організації колективного управління, з якими вона уклала договори про представництво прав, про об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, щодо яких виникли труднощі з ідентифікацією та розшуком правовласника.

Організація колективного управління повинна вжити всіх необхідних засобів до визначення правовласника і його місцезнаходження. У випадку відсутності позитивних результатів з ідентифікації та розшуку правовласника від здійснення попередніх дій

організація колективного управління протягом трьох місяців після спливу зазначеного цією частиною тримісячного строку робить загальнодоступною на своєму веб-сайті в Інтернеті інформацію про об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, відносно яких виникли складності з ідентифікацією та розшуком правовласника. Така інформація має містити (за можливості): назву об'єкта авторського права і (або) суміжних прав; ім'я правовласника; назву відповідного видавця; будь-яку іншу наявну інформацію, яка може допомогти встановити правовласника.

3. Організація колективного управління, яка отримала дохід від прав від іншої організації колективного управління на підставі договору, зобов'язана здійснити виплату часток доходу своїм членам не пізніше шести місяців з дня отримання доходу від прав.

4. Організація колективного управління, що здійснила збирання доходів від прав, не менше одного разу на рік повідомляє правовласників, яким виплачена або належить до виплати частка доходу від прав, про розмір виплати, тип відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та тривалість їх використання (за наявності такої інформації), суми збору за управління, утримані організацією.

Організація колективного управління, що здійснила збирання доходів від прав на підставі договору про представництво прав, не менше одного разу на рік повідомляє організацію колективного управління, на користь членів якої зібраний дохід від прав, про суми зібраного доходу, про тип відповідних об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та тривалість їх використання (за наявності такої інформації), про суми винагороди за управління, утримані організацією, про кількість укладених договорів з користувачами, про кількість випадків відмови від укладення договорів з користувачами.

Стаття 23. Порядок збору і розподілу винагороди за репрографічне відтворення творів і приватне копіювання

1. Збір винагороди за репрографічне відтворення творів здійснюється з виробників і (або) імпортерів обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких можливо здійснити репрографічне відтворення творів.

Виплата винагороди за репрографічне відтворення творів здійснюється у формі відрахувань частки (у вигляді відсотків) вартості обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких можливо здійснити репрографічне відтворення творів.

2. Збір винагороди за приватне копіювання (відтворення в домашніх умовах і в особистих цілях творів і виконань, зафіксованих у фонограмах, відеограмах, а також аудіовізуальних творів) здійснюється з виробників і (або) імпортерів цифрового, аналогового та іншого обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких можливо здійснити таке відтворення, на умовах, передбачених Законом України "Про авторське право і суміжні права".

Виплата винагороди за приватне копіювання здійснюється у формі відрахувань частки (у вигляді відсотків) вартості обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких можливо здійснити таке відтворення, крім:

- 1) професійного обладнання і (або) матеріальних носіїв, не призначених для використання в домашніх умовах;
- 2) обладнання і матеріальних носіїв, що експортуються за митну територію України;
- 3) обладнання і матеріальних носіїв, що ввозяться фізичною особою на митну територію України виключно в особистих цілях і без комерційної мети.

3. Виробники зазначених у цій статті обладнання і (або) матеріальних носіїв сплачують відрахування уповноваженій організації колективного управління протягом 30 календарних днів з дня реалізації обладнання чи матеріальних носіїв.

Імпорттери зазначених у цій статті обладнання і (або) матеріальних носіїв сплачують відрахування акредитованій організації колективного управління у відповідній сфері протягом 30 календарних днів з дня митного оформлення обладнання і (або) матеріальних носіїв.

Виробники та імпортери зазначених у цій статті обладнання і (або) матеріальних носіїв подають акредитованій організації колективного управління у відповідній сфері документально підтвержені дані про кількість вироблених або ввезених на територію України обладнання і матеріальних носіїв. Установа і акредитована організація колективного управління мають право запитувати такі дані.

4. Зібраний дохід від прав організацією колективного управління після утримання збору за управління в порядку, передбаченому частиною сьомою статті 21 цього Закону, підлягає розподілу в пропорціях, визначених частинами п'ятою та шостою цієї статті.

5. Двадцять п'ять відсотків доходу від прав, зібраного акредитованою організацією за репрографічне відтворення творів, спрямовуються на розвиток української культури. Порядок і умови перерахування таких грошових коштів до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Решта зібраного акредитованою організацією доходу від прав за репрографічне відтворення творів, зазначеного в абзаці першому цієї частини, розподіляється для таких категорій правовласників у відповідних частках:

авторам творів науки, художньої літератури - 50 відсотків;

авторам образотворчих, фотографічних та інших подібних творів - 10 відсотків;

видавцям - 40 відсотків.

6. Двадцять п'ять відсотків доходу від прав, зібраного акредитованою організацією за приватне копіювання, спрямовуються на розвиток української культури. Порядок і умови перерахування таких грошових коштів до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Решта зібраного акредитованою організацією доходу від прав за приватне копіювання, зазначеного в абзаці першому цієї частини, розподіляється для таких категорій правовласників у рівних частках:

1) особи, що володіють майновими авторськими правами на музичні твори;

2) особи, що володіють майновими авторськими правами на аудіовізуальні твори;

3) автори і виконавці аудіовізуального твору чи їх спадкоємці;

4) особи, що володіють майновими суміжними правами на фонограми (відеограми);

5) виконавці творів, зафіксованих у фонограмах (відеограмах), чи їх спадкоємці.

Стаття 24. Порядок розподілу винагороди за кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права і (або) суміжних прав

1. Кошти, зібрані за кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, розподіляються між авторами, виконавцями, виробниками фонограм,

відеограм чи їхніми спадкоємцями (правонаступниками). Якщо договором між організаціями колективного управління не передбачено інше, кошти за кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права і (або) суміжних прав розподіляються таким чином:

авторам або їхнім спадкоємцям чи особам, яким автори чи їхні спадкоємці передали свої авторські майнові права, - 50 відсотків;

виконавцям або їхнім спадкоємцям чи особам, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо виконань, - 25 відсотків;

виробникам фонограм, відеограм або їхнім спадкоємцям чи особам, яким на законних підставах передано суміжні майнові права щодо фонограм, відеограм, - 25 відсотків.

Зібрані кошти виплачуються (перераховуються) зазначеним особам безпосередньо або через їхнього повіреного, або через організацію колективного управління.

Розділ V

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЙ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПОСЕРЕДНИЦТВО У ПЕРЕГОВОРАХ І ПРИ ВИРІШЕННІ КОНФЛІКТІВ

Стаття 25. Порядок здійснення державного нагляду за діяльністю організацій колективного управління

1. Установа здійснює державний нагляд за діяльністю організацій колективного управління, внесених до Реєстру організацій колективного управління, шляхом отримання інформації, аналізу поданих документів та проведення позапланових заходів із здійснення державного нагляду.

Планові заходи державного нагляду щодо організацій колективного управління не проводяться.

2. Підставою для здійснення позапланових заходів державного нагляду щодо організації колективного управління є:

1) подання організацією колективного управління до Установи письмової заяви про здійснення заходів державного нагляду за бажанням цієї організації;

2) виявлення та підтвердження недостовірності даних, що містяться у документах, відомостях, поданих організацією колективного управління до Установи;

3) перевірка виконання організацією колективного управління вимог, зазначених Установою у попередженні;

4) отримання Установою обґрунтованого звернення фізичної або юридичної особи про порушення організацією колективного управління її законних прав. Правовласник повинен надати докази про звернення до організації колективного управління щодо даного питання і про те, що це питання не вирішено за допомогою процедури вирішення спорів, встановленої такою організацією;

5) неподання у встановлений строк організацією колективного управління до Установи документів, обов'язковість та строки подання яких визначені цим Законом;

6) недотримання вимог щодо забезпечення прозорості діяльності організації колективного управління відповідно до цього Закону.

3. Виявлення під час здійснення позапланових заходів державного нагляду щодо організації колективного управління невідповідності відомостей та документів, поданих

для реєстрації чи акредитації організації колективного управління, вимогам цього Закону є підставою для скасування реєстрації чи акредитації відповідно.

4. У разі виявлення під час здійснення позапланових заходів державного нагляду щодо організації колективного управління порушень законодавства у сфері інтелектуальної власності Установа застосовує до такої організації передбачені цим Законом санкції.

У разі виявлення порушень законодавства з питань інтелектуальної власності, що містять ознаки кримінального правопорушення, Установа негайно повідомляє про це відповідний орган досудового розслідування.

5. Організації колективного управління не повинні чинити перешкод у виконанні Установою функцій державного нагляду та зобов'язані надавати Установі інформацію, необхідну для здійснення державного нагляду.

6. У разі порушення організацією колективного управління вимог законодавства України у сфері авторського і (або) суміжних прав, у тому числі у разі відмови у здійсненні переговорних процедур, визначених статтею 22 цього Закону, Установа приймає рішення про застосування до організації колективного управління санкцій у вигляді попередження.

Організація, яка отримала попередження, зобов'язана в установленій у попередженні строк усунути зазначені порушення та письмово повідомити про це Установу.

7. У разі невиконання або неналежного виконання вимог, зазначених у попередженні Установи, і (або) продовження порушення вимог законодавства у сфері авторського права і (або) суміжних прав, зазначених у попередженні, Установа приймає рішення про скасування акредитації та/або реєстрації такої організації та виключення такої організації з реєстру організацій колективного управління.

Підставою для прийняття рішення про скасування акредитації організації колективного управління є також обґрунтоване звернення правовласників до Установи про факти вилучення з управління акредитованої організації колективного управління значного обсягу майнових прав, що призвело до невідповідності цій організації критерію істотної репрезентативності, визначеному частиною сьомою статті 16 цього Закону, а також звернення юридичної особи, щодо якої існують обґрунтовані підстави вважати, що вона відповідає критеріям, визначеним частиною сьомою статті 16 цього Закону, та може виконувати функції акредитованої організації колективного управління у сфері, в якій здійснює колективне управління організація, щодо скасування акредитації якої подано звернення.

У разі прийняття Установою рішення про скасування акредитації до реєстру організацій колективного управління вноситься відповідний запис.

У разі прийняття Установою рішення про скасування акредитації та (або) реєстрації така організація виключається з реєстру організацій колективного управління.

Інформація про скасування реєстрації та (або) акредитації розміщується на офіційному веб-сайті Установи.

Рішення Установи про скасування акредитації та (або) реєстрації може бути оскаржене у судовому порядку.

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, і застосовується до правовідносин, які виникли після набрання ним чинності, а в частині

функціонування електронної системи реєстрації та обліку у сфері авторських і суміжних прав з 1 липня 2019 року.

2. Свідоцтва про облік організацій колективного управління, про визначення організацій колективного управління уповноваженими, про уповноваження організацій колективного управління, видані до набрання чинності цим Законом, втрачають чинність через дев'ять місяців з дня набрання чинності цим Законом, а у сферах, щодо яких Закон передбачає здійснення розширеного та обов'язкового колективного управління, - з оголошеної Установою відповідно до частини четвертої статті 15 цього Закону дати закінчення прийому заяв на участь в конкурсі на акредитацію у відповідній сфері.

Після втрати чинності свідоцтва про облік організацій колективного управління, про визначення організацій колективного управління уповноваженими, про уповноваження організацій юридичні особи, які не були включені до Реєстру організацій колективного управління в порядку, визначеному цим Законом, зобов'язані вчинити дії, передбачені частиною четвертою статті 18 цього Закону.

3. Через три місяці з дня набрання чинності цим Законом Установа розпочинає прийом заяв від зацікавлених юридичних осіб про реєстрацію організацій колективного управління.

Через п'ять місяців з дня набрання чинності цим Законом Установа оголошує конкурси на визначення акредитованих організацій колективного управління у сферах, передбачених абзацами шостим і сьомим частини п'ятої та абзацами третім і шостим частини шостої статті 11 цього Закону, та розпочинає прийом відповідних заяв від організацій колективного управління, про що розміщує оголошення на офіційному веб-сайті.

Через чотирнадцять місяців з дня набрання чинності цим Законом Установа оголошує конкурси на визначення акредитованих організацій колективного управління у сферах, передбачених абзацами четвертим і п'ятим частини п'ятої та абзацами четвертим і п'ятим частини шостої статті 11 цього Закону, та розпочинає прийом відповідних заяв від організацій колективного управління, про що розміщує оголошення на офіційному веб-сайті.

4. Установа протягом чотирнадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом зобов'язана вжити заходів для приведення колективного управління майновими авторськими правами, що здійснюється Державною організацією "Українське агентство з авторських та суміжних прав" (далі - ДО УААСП), у відповідність із вимогами цього Закону. Для цього Установа:

1) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом організовує скликання зборів делегатів з числа правовласників - фізичних осіб, які передали в управління ДО УААСП належні їм майнові авторські права. В зазначених зборах делегатів мають право взяти участь:

а) особи, делеговані всеукраїнськими творчими спілками, яким Кабінетом Міністрів України надано статус національних (разом не більше ніж 33 делегати);

б) особи, які відповідно до статуту ДО УААСП в редакції, чинній станом на 1 січня 2018 року, мають статус члена Ради Авторів (разом не більше ніж 5 делегатів);

в) особи, обрані за результатами рейтингового голосування, проведеного Установою, які є авторами та мають чинні договори з ДО УААСП щодо управління належними їм авторськими майновими правами станом на дату набрання чинності цим Законом, в кількості, яка не перевищує 11 осіб.

Порядок такого рейтингового голосування пропонується ДО УААСП та затверджується Установою одночасно з затвердженням Установою мінімальної кількості творів та максимальної кількості авторів відповідних видів творів для цілей рейтингового голосування, як передбачено цим пунктом.

Установа затверджує та оприлюднює на офіційному веб-сайті Установи список учасників зборів делегатів;

2) після ухвалення зборами делегатів рішення про реєстрацію громадської організації, метою якої є колективне управління правами, - надає методичну та організаційну підтримку у здійсненні реєстрації громадської організації, реєстрації організації колективного управління;

3) разом із ДО УААСП звертається до осіб (у тому числі правовласників, інших організацій колективного управління, у тому числі аналогічних іноземних організацій, міжнародних об'єднань), з якими ДО УААСП були укладені договори, з пропозицією щодо заміни вищезазначеної громадської організації як сторони договору замість ДО УААСП;

4) забезпечує передачу вищезазначеній громадській організації відомостей, інформації, у тому числі інформаційних баз даних, належних ДО УААСП та об'єктивно необхідних для здійснення колективного управління.

5. Після акредитації організацій колективного управління у сферах, передбачених абзацами четвертим і п'ятим частини п'ятої та абзацами четвертим і п'ятим частини шостої статті 11 цього Закону, Установа здійснює ліквідацію ДО УААСП у встановленому законодавством порядку.

6. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про професійних творчих працівників та творчі спілки" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 52, ст. 312; 2001 р., № 41, ст. 199; 2004 р., № 16, ст. 238; 2011 р., № 44, ст. 459):

а) абзац дванадцятий статті 9 виключити;

б) абзац третій статті 21 виключити;

2) у Законі України "Про авторське право і суміжні права" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 43, ст. 214 із наступними змінами):

а) у статті 1:

доповнити з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

"кабельна ретрансляція - прийом і одночасна передача телерадіоорганізаціями, провайдерами програмної послуги та іншими особами незалежно від використаних технічних засобів повних і незмінних передач (програм) організацій мовлення або їх істотних частин, а також творів, виконань, фонограм, відеограм, зокрема таких, що містяться в таких передачах (програмах) організацій мовлення, за умови що початкова трансляція такої передачі (програми) здійснена організацією мовлення, яка не підпадає під юрисдикцію України відповідно до закону або міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України";

в абзацах сорок п'ятому - сорок восьмому слова "за згодою суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав" виключити;

б) у статті 4:

абзаци третій, п'ятий і чотирнадцятий частини першої виключити;

частину другу виключити;

в) друге речення частини другої статті 25 викласти в такій редакції: "Особливості виплати винагороди у таких випадках визначено статтею 42 цього Закону та Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав";

г) у статті 42:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Допускається відтворення в домашніх умовах і виключно в особистих цілях творів і виконань, зафіксованих у фонограмах, відеограмах, а також репрографічне відтворення літературних, фотографічних, образотворчих та інших подібних творів без згоди суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, але з виплатою їм винагороди у порядку, встановленому законом. Особливості виплати винагороди у таких випадках визначені Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав";

частини четверту - сьому виключити;

г) у статті 47:

частину першу доповнити реченням такого змісту: "Правові засади діяльності організацій колективного управління визначаються Законом України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав";

частини другу - п'яту виключити;

д) статті 48 і 49 виключити;

е) пункт "а" статті 50 викласти в такій редакції:

"а) вчинення будь-якою особою дій, які порушують особисті немайнові права суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав, визначені статтями 14 і 38 цього Закону, та їхні майнові права, визначені статтями 15, 17, 27, 39-41 цього Закону, з урахуванням умов використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, передбачених статтями 21-25, 42, 43 цього Закону, а також зловживання посадовими особами організації колективного управління службовим становищем, що призвело до невиплати або неналежних розподілу і виплати винагороди правовласникам";

є) пункт "г" частини другої статті 52 викласти в такій редакції:

"г) виплату компенсації, що визначається судом як паушальна сума на базі таких елементів, як подвоєна, а у разі умисного порушення - як потроєна сума винагороди або комісійні платежі, які були б сплачені, якби порушник звернувся із заявою про надання дозволу на використання оспорюваного авторського права або суміжних прав замість відшкодування збитків або стягнення доходу";

3) статтю 13 Закону України "Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 16, ст. 265 із наступними змінами) доповнити абзацом шістнадцятим такого змісту:

"нагляд за дотриманням телерадіоорганізаціями вимог щодо надання звітної інформації (звітів) про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а саме музичних творів, аудіовізуальних творів, фонограм (відеограм) та зафіксованих у них виконань, у телерадіоефірі телерадіоорганізацій";

4) статтю 59 Закону України "Про телебачення і радіомовлення" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 18, ст. 155; 2014 р., № 12, ст. 178; 2015 р., № 45, ст. 409) доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. Телерадіоорганізація зобов'язана щороку, до 31 березня, подавати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, звіт за попередній (звітний) рік діяльності про використання об'єктів авторського права і (або) суміжних прав, а саме музичних творів, аудіовізуальних творів, фонограм (відеограм) та зафіксованих у них виконань, у телерадіоефірі телерадіоорганізації";

5) частину шосту статті 3 Закону України "Про громадські об'єднання" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 1, ст. 1) доповнити абзацом другим такого змісту:

"Для громадських об'єднань, які мають статус організації колективного управління відповідно до Закону України "Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав", відсутність майнового інтересу їхніх членів передбачає здійснення виплат на користь членів (правовласників) після розподілу організацією колективного управління доходу від прав";

6) в абзаці другому пункту 3 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 2, ст. 25) слово та цифри "1600 гривень" замінити словами та цифрами "прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року, починаючи з 1 січня 2017 року".

7. Кабінету Міністрів України:

1) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

2) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

3) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом;

4) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

5) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом вжити заходів для приведення діяльності державної організації, установчі документи якої передбачають здійснення функцій з колективного управління майновими правами, у відповідність із вимогами цього Закону.

Президент України

П. ПОРОШЕНКО

**м. Київ
15 травня 2018 року
№ 2415-VIII**

Публікації документа

- **Голос України** від 21.07.2018 — № 133
- **Офіційний вісник України** від 03.08.2018 — 2018 р., № 59, стор. 11, стаття 2030, код акта 91039/2018
- **Урядовий кур'єр** від 08.08.2018 — № 147